

ANKARA'YI BİRİNCİLİĞE GÜÇLÜ EKOSİSTEM TAŞIDI

ASO-İLTEK 2025
SONUÇLARI
ACIKLANDI

Seyit
Ardıç

TÜRKİYE'de ilk kez **Ankara Sanayi Odası (ASO)** tarafından hazırlanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi **ASO-İLTEK**'in 2025 yılı sonuçları, odanın toplantı salonunda düzenlenen programda açıklandı. **ASO** Başkanı **Seyit Ardıç**, ilki geçen yıl açıklanan söz konusu raporla Türkiye'nin teknoloji yolculuğunun izlenmesinin, kapasitelerinin ölçülmesinin ve ülkenin yüksek katma değerli üretime geçişini hızlandırmanın amaçlandığını söyledi. Bu yıl ilk kez 2022 yılı verilerini de analiz ederek 3 yıllık bir endeks ortaya koyduklarını bildiren **Ardıç**, **ASO-İLTEK**'i, Türkiye'nin "teknoloji navigasyonu" olarak gördüklerini belirtti. **Ardıç**, ülkenin girişimcilikte, pazar büyüklüğünde ve üretim kapasitesinde güçlü konumda olduğunu ancak bilginin ticarileştirilmesi, yüksek katma değerli teknoloji ihracatı ve küresel ölçekte marka çıkarabilme konusunda henüz gidilmesi gereken uzun bir yol bulunduğunu dile getirdi. Söz konusu raporda her ilin ayrı bir teknoloji oyuncusu olarak ele alındığını dile getiren **Ardıç**, **Ankara** ve İstanbul'un 2025'te diğer tüm illerden daha net biçimde ayrıştığını, başkentin teknoloji üretiminde, İstanbul'un ise ticarileşmede liderliklerini pekiştirdiklerini söyledi. **Ardıç**,

özetle şunları kaydetti: "Rapor, Türkiye'nin teknoloji haritasında **Ankara** ve İstanbul'un ayrılmaya başladığına, diğer büyük sanayi kentlerinin ise zorlandığına işaret ediyor. **ASO-İLTEK 2025** sonuçları, Türkiye'nin teknoloji üretim üssünün **Ankara** olduğunu çok açık biçimde göstermektedir. **Ankara**, araştırma ve yenilikçilik kapasitesinde ilk sıradadır, teknoloji üretiminde liderliğini güçlendirmektedir. **Ankara**'yı birinci sıraya taşıyan unsur, yalnızca üretim hacmi ya da mevcut sanayi ölçeği değildir. Üniversite, kamu-sanayi iş birliği, nitelikli insan kaynağı, teknoparkları, teknoloji geliştirme merkezleri ve savunma ile havacılık başta olmak üzere derin teknoloji üretim kabiliyeti sayesinde, AR-GE'yi yenilikçiliğe, yenilikçiliği de ihracata ve katma değere dönüştüren güçlü ekosistemidir. Bu tablo, **Ankara**'nın yüksek teknolojiyi üreten, mühendislik ve tasarım geliştiren, küresel rekabet gücü inşa eden stratejik bir merkez olduğunu ortaya koymaktadır. **Ankara**'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payının yüzde 13 seviyesiyle diğer büyük sanayi illerinin ve Türkiye ortalamasının çok üzerinde gerçekleşmesi de bu dönüşümün en somut göstergelerinden biridir."

81 İLİN TEKNOLOJİ KARNESİ TEK TEK ÇIKARILDI Söylem ve strateji çok bütüncül harita yok

Ankara Sanayi Odası (ASO) tarafından hazırlanan **İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK'in 2025 yılı sonuçlarına göre, teknolojisini geliştiremeyen iller geriliyor. ASO Başkanı Seyit Ardıç, küresel düzeyde teknoloji liginde eşığı ülkelerin değil, illerin aştığına da dikkat çekti.**

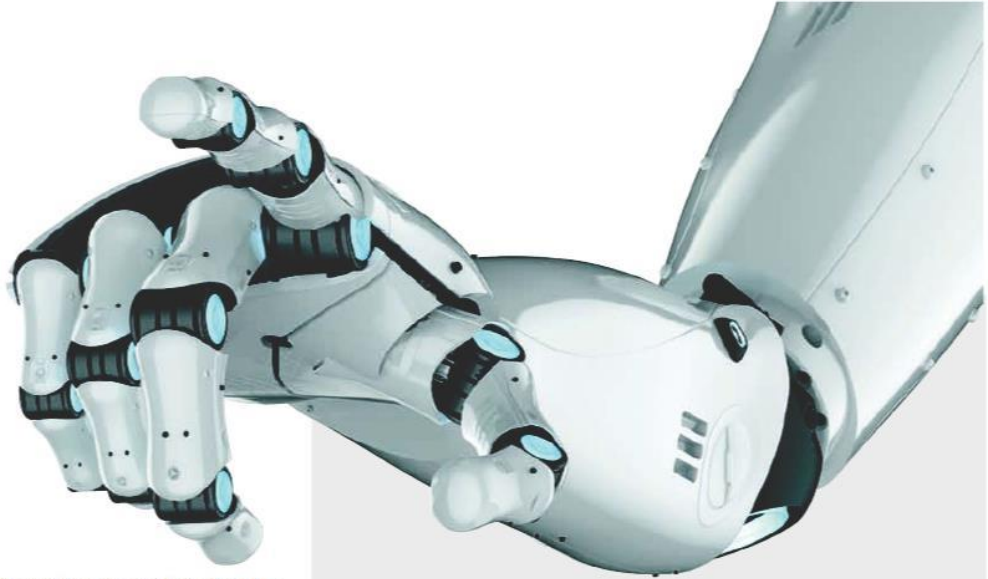

Türkiye'de ilk kez **Ankara Sanayi Odası (ASO)** tarafından hazırlanan **İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK'in 2025 yılı sonuçları** açıklandı. Endeks, Türkiye'nin teknoloji yolculuğunda pek çok söylem ve stratejiye rağmen karşılaştırılabilir ve bütüncül bir bakış açısının eksikliğini ortaya koydu. Türkiye'nin 81 ilinin teknoloji haritasını 5 farklı alt endeks ve 37 değişkene göre kategorilere ayıran **ASO Başkanı Seyit Ardıç**, "Bilginin ticarileştirilmesi, yüksek katma değerli teknoloji ihracatı ve küresel ölçekte marka çıkarılabilme konusunda henüz kat etmemiz gereken uzun bir yol var" dedi.

Ankara ile İstanbul ayrıştı

Teknolojinin; ülkelerin kaderini, şehirlerin yönünü ve kurumların ömrünü belirleyen ana eksen olduğunu söyleyen **Seyit Ardıç**, teknolojik gelişmişlikte **Ankara** ile İstanbul'un artık kendi ligini oluşturan iki şehir haline geldiğine dikkat çekti. **Ankara'nın** birinci, İstanbul'un ise ikinci sırada ol-

duğu endekste Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri yer aldı. Ardıç, ikinci katmanda yer alan bu illerin güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiğini aşmakta zorlandığına dikkat çekti. Ardıç, "Teknoloji tek seferlik bir sıçrama değil, uzun soluklu bir maratondur" derken, "Bu tablo, güçlü üretim yapısının tek başına yeterli olmadığını, dijitalleşme ve Ar-Ge'ye hız vermeyen sanayi merkezlerinin güç kaybettiğini gösteriyor" uyarısını yaptı. Ardıç, savunma sanayinde elde edilen başarının teknoloji için kaldıraç olabileceğinin de altını çizdi. **s02**

Şehirlere göre butik politikalara ihtiyaç var

Raporda, teknolojik gelişmişlik seviyesini yükseltmek için **politika önerilerine de yer verildi. İllere özgü butik politikalara dikkat çekilerek; Kocaeli, Bursa, Eskişehir gibi sanayi şehirlerine özel, OSB odaklı dijitalleşme ve yeşil dönüşüm programları uygulanması, Antalya ve Muğla'da küresel yetenekleri**

çeken Teknoloji Serbest Bölgeleri oluşturulması, savunma sanayii teknoloji birikimini diğer sektörlere aktaracak kurumsal bir yapı oluşturulması, Kayseri, Adana, Kahramanmaraş ve Gaziantep gibi üretim gücü yükseltilen illerde teknoloji arayüzlerinin etkinliğinin artırılması gerektiği belirtildi.

"TEKNOLOJİ GELİŞTİREMEYEN İLLER GERİLİYOR" UYARISI YAPAN ARDIÇ:

Söylem ve strateji çok bütüncül bir harita yok

Teknoloji alanında çok sayıda söylem ve stratejiye rağmen, karşılaştırılabilir ve bütüncül bir harita eksikliğinin bulunduğu dikkat çeken **Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic**, teknolojik gelişimde şehirlerarası açıldığını, potansiyeli ve üretimi olan bölgelerin teknolojik eksikliği nedeniyle güç kaybettiğini söyledi.

Türkiye'de ilk kez **Ankara Sanayi Odası (ASO)** tarafından hazırlanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi **ASO-İLTEK**'in 2025 yılı sonuçları açıklandı. Raporu değerlendiren **ASO** Başkanı **Seyit Ardic**, bu araştırmanın ihtiyaçtan doğduğunu, amaç şehirleri yarıştırmak değil, kapasiteleri ölçmek, başarıyı görünür kılmak, riskleri erkenden teşhis etmek ve Türkiye'nin yüksek katma değerli üretimi geçişini hızlandırmak olduğunu vurguladı.

"Potansiyelimiz yüksek ama ticarileştiremiyoruz"

Türkiye'nin Küresel İnovasyon Endeksinde göre 139 ülke arasında 43'üncü, üst-orta gelir grubunda ise Çin ve Malezya'nın ardından 3'üncü sırada olduğunu hatırlatan Ardic, "Türkiye potansiyeli yüksek bir ülke. Girişimcilikte, pazar büyüklüğünde ve üretim kapasitesinde güçlüyüz. Ancak aynı endeksler günü da açığa söylüyor: Bilginin ticarileştirilmesi, yüksek katma değerli teknoloji ihracatı ve küresel ölçekte marka çıkarılabilmesi konusunda henüz kat etmemiz gereken uzun bir yol var" şeklinde konuştu. Ardic şöyle devam etti: "Türkiye küresel teknoloji liginde geride değil; ama eşitlerde. Bu eşitler değil, şehirler açacaktır. Bugünün dünyasında teknolojiye rekabet edenler ülkeler değil, şehirler ve şehir ekosistemleridir. Boston, Seul, Shenzhen, Münih... Bu şehirler bir gecede yükselmedi. Kendi ekosistemlerini, yatırımları, üretimleri, yenilikleri ve en önemlisi sabırla inşa ederek bugünlere geldiler. **ASO-İLTEK** tam da bu nedenle 81 ilimize bakıyor. Ülkemiz tek bir ortalama altında indirgemeden, her ilimizi ayrı bir teknoloji oyuncusu olarak ele alıyoruz."

Ankara ilk sıraya yükseldi

İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi **ASO-İLTEK**'in 2025 yılı sonuçlarına göre teknolojik gelişmişlikte **Ankara** birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korurken, bu iki şehir diğer illerle aralarında farkı açarak kendi ligini oluşturdu. 81 ilin 5 farklı alt endeksi ve 37 değişkene göre değerlendirildiği **ASO-İLTEK** 2025 sonuçlarına göre **Ankara** ve İstanbul'u sırasıyla Eskişehir, Kocaeli, İzmir, Kayseri, Bursa ve Sakarya takip etti.

Türkiye'nin teknoloji yolculuğuna ve endeks sonuçlarına değerlendiren, teknoloji alanında çok sayıda söylem ve stratejiye rağmen, karşılaştırılabilir ve bütüncül bir haritanın eksikliğine dikkat çeken Başkan Ardic, **ASO-İLTEK**'in bu ihtiyaçtan doğduğunu ifade etti.

Amaç şehirleri yarıştırmak değil; kapasiteleri ölçmek, başarıyı görünür kılmak, riskleri erkenden teşhis etmek ve Türkiye'nin yüksek katma değerli üretimi geçişini hızlandırmak olduğunu vurgulayan Başkan Ardic, bu yıl ilk kez üç yıllık veri setinin analiz edildiğini kaydetti. Ardic, "Hangi illerin yükseldiğini, hangilerinin yerinde saydığını veya sessizce

irifia kaybettiğini artık somut verilere bakarak net biçimde görebiliyoruz. Çünkü teknoloji tek seferlik bir aşamadır. Uzun soluklu bir maratondur. **ASO** olarak amacımız Türkiye'nin teknoloji yolculuğuna yerel düzeye uzanan ve süreklilik taşıyan kurumsal bir hafızla izlemek ve yön göstermektir. Bu nedenle **ASO-İLTEK**'i bir yayın değil, Türkiye'nin teknoloji navigasyonu olarak görüyoruz" dedi.

"Yeni dünya egemenliği teknoloji saygıdır"

Teknolojinin; ülkelerin kaderini, şehirlerin yönünü ve kurumların ömrünü belirleyen ana eksen olduğunu söyleyen Ardic, "Teknoloji artık yalnızca ekonomik bir rekabet alanı olmaktan çıkmış, egemenliğin dili olmuştur. Amerika'da, Avrupa'da, Çin'de teknoloji stratejik alan ilan edilmiştir. Yarı iletkenlerden yapay zekaya, savunmadan yeşil teknolojilere kadar teknoloji artık jeopolitik bir meseledir. Birçok ülke, teknoloji üzerine inşa edilen yeni ekonomi, ticaret, sanayi politikaları formüle etmektedir" ifadelerini kullandı.

ASO-İLTEK 2025 sonuçlarına göre Türkiye'nin tek parça bir teknoloji ülkesi olmadığını, üç farklı teknoloji katmanından oluştuğunu belirten Ardic, "Birinci katmanda **Ankara** ve İstanbul vardır ve bu büyük iki ilimiz 2025'te diğer tüm illerden daha net biçimde ayrılmaya başlamış, kendi ligini oluşturmuştur. **Ankara** teknoloji üretiminde, İstanbul ise ticarileşmede liderliklerini pekiştirmiştir" değerlendirmesinde bulundu.

İkinci katmanda Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiklerinde zorlanan illerin yer aldığını söyleyen Başkan Ardic, geçen yıl üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir alt kategoriyi düşmüş olmasının dikkat çekici olduğunu belirterek, "Bu tablo, güçlü üretim yapısına sahip ancak teknolojiye ulaşamayan illerle, teknolojiye ulaşmış ancak üretim kapasitesini artırmayan illerle karşı karşıyayız"

me ve Ar-Ge'ye hız veremeyen sanayi merkezlerinin güç kaybettiğini gösteriyor" dedi.

"Teknoloji dönüşümü tabana yayılmalı"

Potansiyeli olan fakat bunu harekete geçirmekte zorlanan geniş bir çeper bulunduğunu da belirten Başkan Ardic, en alt teknoloji kategorisindeki il sayısının 16'dan 18'e çıkmasının teknoloji dönüşümünün tabana yayılmasında sorun olduğunu işaret ettiğini söyledi.

Başkan Ardic, "Bu tablo bize Türkiye'nin teknoloji haritasında **Ankara** ve İstanbul'un ayrılmaya başladığını, diğer büyük sanayi kentlerinin ise zorlandığını işaret etmektedir. İller arasındaki farkın ana nedenini; fiber altyapı, geniş bant ve dijital erişim kalitesi oluşturuyor. Üretimi güçlü ama dijital altyapısı zayıf iller teknoloji gelişmişlikte geri düşüyor" şeklinde konuştu.

Ankara'nın üniversite-kamu-sanayi iş birliği, nitelikli insan kaynağı, teknoparkları, teknoloji geliştirme merkezleri ve savunma ile havacılık bağta olmak üzere derin teknoloji üretim kabiliyeti sayesinde, Ar-Ge'yi yenilikçiliğe, yenilikçiliği de ihracata ve katma değere dönüştüren güçlü bir ekosistem olarak **Ankara** örneğini veriyor. Ardic, "**Ankara**'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payının yüzde 13,3 seviyesine ulaşması, bu dönüşümün en somut göstergelerinden biridir" dedi. Başkan Ardic, savunma sanayinin yalnızca güvenlik alanı olmadığını, ekonominin yenilik ve teknoloji atılımı için kuvvetli bir kaldıraç görevi üstlenmiş olduğunu ve **Ankara**'nın savunma sanayindeki birikiminin, elektronik, yazılım, havacılık ve uzay gibi birçok alana yayılan çarpan etkisi ürettiğini söyleyerek, "Savunma sanayinde elde ettiğimiz yüksek katma değer, doğru stratejiyle teknolojiye dayalı sürdürülebilir kalkınmanın mü-

kün olduğunu göstermektedir. Asıl mesele, bu başarıyı diğer sektörlerle yayabilmektir. Türkiye'nin kilogram başına ihracat değeri 1,57 dolar iken, savunma ve havacılık sektöründe bu rakam tam 44 kat yükselerek 65 dolara çıkmaktadır. Bu nedenle **Ankara**'da geliştirilen teknoloji yalnızca belirli bir sektörde değil; Türkiye'nin yüksek katma değerli üretim kapasitesini bütünüyle ileri taşımaktadır. Bu başarıyı sürdürülebilir kılmak için yeni bir perspektife daha ihtiyacımız var. Teknolojiyi üretmek kadar, insan kaynağını çekmek ve elde tutmak da kritik hale gelmiştir. Endeks sonuçları, **Ankara**'nın yetenek havuzunu genişletmesi ve yaşam kalitesi unsurlarını güçlendirmesi gerektiğini de açık biçimde işaret etmektedir. **Ankara**'nın teknoloji liderliği doğru adımlarla desteklendiğinde, Türkiye'nin geleceğini belirleyecek en kritik kaldıraçlardan biri olacaktır."

"Dün bizi taşıyan sanayi modeli, yarın için yeterli"

Ardic, **Ankara** ve İstanbul'da üretilen teknoloji gücünün Anadolu'ya yayılması gerektiğini vurgulayarak, "**ASO-İLTEK**'in en kritik uyarılardan biri burada ortaya çıkıyor. Kocaeli, Eskişehir, Bursa ve İzmir gibi güçlü sanayi merkezlerimiz, dijitalleşme, Ar-Ge ve teknoloji çıktıları aynı anda ilerlemeye, irifia kaybının kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. Dün bizi taşıyan sanayi modeli, yarın teknoloji yarışında tek başına yeterli olmayacak. Bu bir mevcut sanayi yapısı veya politikası eleştirisi değildir. Sanayimizi daha güçlü bir geleceğe hazırlama çağrısıdır" değerlendirmesini yaptı.

Umut veren örnek şehir: Kayseri

Umut veren örneklerin de bulunduğunu ve Kayseri'nin bunlardan biri olduğunu belirten Ardic, "Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermektedir. Doğru ekosistem kurduğunda Anadolu'nun yüksek teknoloji ligine çıkabileceğini göstermektedir."

Araştırma sonuçları politika yapılarına da, iş dünyasına da ve üniversitelere de mesajlar veriyor. Araştırma sonuçlarını herkese bulunduğu yerden daha ileriye gitme mesajı verdiğini söyleyen Ardic, "Politika yapılarına da, iş dünyasına da ve üniversitelere de mesajlar var. Tek tip teşvik anlayışı artık yeterli değildir. İl bazında, veri temelli ve hedefli sanayi politikalarına ihtiyacımız var. Geleneksel üretim hâlâ değerli ama dijitalleşme ve yenilikle desteklenmez rekabetçi olamayız. Üniversitelerin bilgi üretmesi çok kıymetlidir. Ama o bilgi şehirle ve sanayile buluşmadıkça beklenen dönüşüm

AA derecesi alan il sayısı 4'ten 2'ye düştü

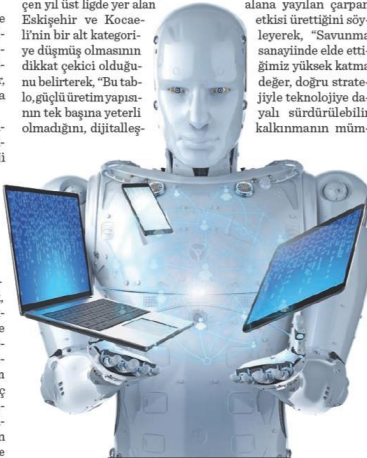
Araştırma Sektörel Yapı, Araştırma ve Yenilikçilik Kapasitesi, Dijital Altyapı, Teknoloji Çıktıları, Yaşam Kalitesi ve İşgücü alt endeksleri olmak üzere 5 boyutta ve 37 değişkenli teknolojik gelişiminin analizinin yapıldığı **ASO-İLTEK**, Türkiye'nin teknoloji röntgenini çekiyor.

Araştırma sonuçlarında 81 ilin teknolojik gelişmişliğine göre sıralanırken, 8 derencede değerlendiriliyor. Endeksin 2025 sonuçlarında ilk 2 sırayı AA derecesi ile Ankara ve İstanbul aldı. Geçen yıl 4 ilin bulunduğu AA derecesindeki il sayısı bu yıl 2'ye düştü. Sanayi şehirleri olan üçüncü sıradaki Eskişehir ve dördüncü Kocaeli, bu yıl BA derecesine geriledi. Bu iller sırasıyla BB derecesindeki İzmir, Kayseri, Bursa ve CB derecesindeki Sakarya takip etti. 55 il derecesini korudu. 14 il yüksek performans derecesini yükseltirken, 12 il derecesi ise düştü. Son 2 yılda Araştırma ve Yenilikçilik Kapasitesi ve Teknoloji Çıktıları alt endekslerinde yükselen Kayseri, genel endekste 2 basamak yukarıya çıktı. Kayseri'nin patent ve tasarım sayısındaki performansı Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı olarak dikkat çekti. Niğde'nin 34, Iğdır'ın 30 basamak yükselmesi de endeksin dikkat çeken sonuçları arasında yer aldı. Zayıf performans sergileyen 12 ilin teknolojik gelişmişlik düzeyi düştü. FF derecesinde yer alan il sayısı da 16'dan 18'e çıktı. Bu sonuç, iller arasında teknolojik eşitsizliğin derinleştiğini, bazı illerin dipte kalma riskinin yükseldiğini gösterdi.

Şehirlere göre butik politikalara ihtiyaç var

Raporla, teknolojik gelişmişlik seviyesini yansıtmak için politika önerilerine de yer verildi. İllere özgü butik politikalara dikkat çekilerek; Kocaeli, Bursa, Eskişehir gibi sanayi şehirlerine özel, OSB odaklı dijitalleşme ve yeşil dönüşüm programları uygulanması, Antalya ve Muğla'da küresel yetenekleri çekek Teknoloji Serbest Bölgeleri oluşturulması, savunma sanayii teknoloji birikimini diğer sektörlerle aktaracak kurumsal bir yapı oluşturulması, Kayseri, Adana, Kahramanmaraş ve Gaziantep gibi üretim gücü yüksek illerde teknoloji arayüzlerinin etkinliğinin artırılması gerektiği belirtildi.

gerçekleşmez" şeklinde konuştu. Türkiye'nin sorununun teknoloji eksikliği değil, teknolojiye eşik atlayamamak olduğunu vurgulayan Ardic, "Teknoloji dönüştür bir merdivendir. Doğru basamağa basmazsanız düşersiniz. Raporumuz, bu merdivenin hangi basamaklarının sağlam, hangilerinin onarım istediğini gösteriyor. **Ankara Sanayi Odası** olarak biz; ülkemizin teknoloji yolculuğunun, sadece yeni girişimlerle değil, mevcut sanayinin dönüşümüyle hedefine varacağına inanıyoruz" açıklaması yaptı.

ASO-İLTEK 2025 SONUÇLARI AÇIKLANDI

Ankara teknolojide liderliğini pekiştirdi

Ankara Sanayi Odası (ASO), Türkiye sanayisinin yüksek katma değerli üretime geçişini, veri temelli stratejiler ile politikalar oluşturulmasını ve teknoloji ekosistemine bütüncül bir yaklaşım sağlanmasını hedefleyen “İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi; ASO-İL-TEK 2025” sonuçlarını açıkladı. ASO Başkanı **Seyit Ardic**, bu çalışmanın, Türkiye’nin yerel teknoloji yolculuğunu, süreklilik taşıyan kurumsal bir hafızayla izlemeyi amaçladığını söyledi. Çalışmayı Türkiye’nin teknoloji navigasyonu olarak niteleyen Ardic, “Amacımız şehirleri yarıştırmak değil kapasiteyi ortaya koymak” dedi. **Seyit Ardic**, teknolojinin; ülkelerin kaderini, şehirlerin yönünü ve kurumların ömrünü belirleyen ana eksen olduğunu kaydetti.

MARUF BUZCUGİL/07

Üç katmanlı Türkiye haritası

Ardic’in verdiği bilgiye göre ilk katmandaki **Ankara** teknoloji üretiminde, İstanbul ise ticarileşmede liderliğini pekiştirdi. **Ankara**’yı ilk sıraya; Ar-Ge’yi yenilikçiliğe, yenilikçiliği de ihracata ve katma değere dönüştüren güçlü ekosistemi taşıdı. İkinci katmanda Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiklerinde zorlanan iller yer aldı. Üçüncü katmanda ise güçlü potansiyelini harekete geçirmekte zorlanan geniş bir cephe bulunduğu vurgulandı.

ASO İLTEK SONUÇLARI AÇIKLANDI

Türkiye'de ilk kez Ankara Sanayi Odası (ASO) tarafından hazırlanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK'in 2025 yılı sonuçları, ASO Başkanı Seyit Ardic tarafından açıklandı.

"Ankara teknolojide, İstanbul üretimde liderliğini pekiştirdi"

MARUF BUZUGİL/ANKARA

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, ASO tarafından gerçekleştirilen, İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK 2025 sonuçlarını açıkladı. Ardic, çalışmayı Türkiye'nin teknoloji navigasyonu olarak gördüklerinin altını çizerek, "Amacımız şehirleri yarştırmak değil kapasiteyi ortaya koymak" mesajını verdi.

Teknolojinin; ülkelerin kaderini, şehirlerin yönünü ve kurumların ömrünü belirleyen ana eksen olduğunu belirten Seyit Ardic, "Teknoloji artık yalnızca ekonomik bir rekabet alanı olmaktan çıkmış, egemenliğin dili olmuştur. Küresel bir yeniden sıralanma sürecidir" dedi. Küresel İnovasyon Endeksinde 139 ülke arasında 43'üncü sırada olan Türkiye'nin, üst-orta gelir grubunda Çin ve Malezya'nın ardından 3. Sırada olduğunu dile getiren Ardic, "Bilginin ticarileştirilmesi, yüksek katma değerli teknoloji ihracatı ve küresel ölçekte marka çıkarabilme konusunda henüz katetmemiz gereken uzun bir yol var" diye konuştu.

"Türkiye'nin teknoloji üretim üssü Ankara"

ASO-İLTEK sonuçlarına göre Türkiye'nin üç katmandan oluştuğunu aktaran Ardic, birinci katmandaki Ankara'nın teknoloji üretiminde, İstanbul'un ise ticarileşmede liderliğini pekiştirdiğini kaydetti. Ardic, ikinci katmanda; Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiklerinde zorlanan illerin yer aldığını belirtti. Geçen yıl bir üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir alt kategoriye düştüğünü ifade eden Ardic, üçüncü katmanda ise potansiyeli olan fakat bunu harekete geçirmekte zorlanan geniş bir cephe bulunduğunu vurguladı. Verilerin teknoloji dönüşümünün tabana yayılmasında sorun olduğunu gösterdiğini söyleyen Seyit Ardic, "İller arasındaki farkın ana nedenini; fiber altyapı, geniş bant ve dijital erişim kalitesi oluşturuyor. Üretimi güçlü ama dijital altyapısı zayıf iller teknolojik gelişmişlikte geri düşüyor" diye konuştu.

ASO-İLTEK 2025 sonuçlarının, Türkiye'nin teknoloji üretim üssünün Ankara olduğunu çok

"Sanayi gücü tek başına güvence değil"

Ankara'nın teknoloji liderliği doğru adımlarla desteklendiğinde, Türkiye'nin geleceğini belirleyecek en kritik kılavuzlardan biri olacağını söyleyen Ardic, ASO İLTEK'in sanayi gücünün tek başına güvence olmadığını gösterdiğini vurguladı. Çalışmadan çıkan sonuçlara göre çeşitle kesimlere mesajlar veren Seyit Ardic; politika yapıcılarının yönelik tek tip teşvik anlayışının yeterli olmadığını, il bazında veri temelli, hedefli sanayi politikalarına ihtiyaç olduğunu bildirdi. İş dünyasına yönelik, "Geleneksel üretim hâlâ değerli ama dijitalleşme ve yenilikle desteklemesek rekabetçi olamayız" ifadelerini kullanan Ardic, üniversitelere bilginin şehirle buluşmadıkça beklenen dönüşümün gerçekleşmeyeceğini mesajını ilettili. Ardic, STK'lara işbirliği, gençlere yetenek setlerini geliştirme çağrısında bulundu.

açık biçimde gösterdiğini dile getiren Ardic, Ankara'yı birinci sıraya taşıyan unsurun, Ar-Ge'yi yenilikçiliğe, yenilikçiliği de ihracata ve katma değere dönüştüren güçlü ekosistemi olduğunu belirtti.

Ankara'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payının yüzde 13,3 ile diğer büyük illerin çok üzerinde olduğuna vurgu yapan Ardic, çalışmanın temasını bu yıl Savunma Teknolojileri olarak belirlediklerini anlattı.

Savunma sanayinin sadece güvenlik alanı değil, ekonominin atılımı için kuvvetle bir kılavuz olduğuna değinen Seyit Ardic,

"Savunma sanayinde elde ettiğimiz yüksek katma değer, doğru stratejiyle teknolojiye dayalı sürdürülebilir kalkınmanın mümkün olduğunu göstermektedir" dedi.

İHRACATA SAVUNMA DEĞERİ

Kilogram başına ihracat değerinde savunma ve havacılık 44 kat fazla büyüdü; savunma sanayisinde yerlilik oranı yüzde 84'e yükseldi. İhracatta yüksek teknoloji payı ciddi bir yükseliş gösterdi

Seyit Ardic

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) hazırladığı rapora göre, Türkiye'nin kilogram başına ihracat değeri 1.57 dolarken, savunma ve havacılık sektöründe bu rakam 44 kat yükselerek 65 dolara çıktı. Türkiye'nin silah ihracatı yüzde 103 gibi çarpıcı bir oranda artış gösterirken, savunma sanayisinde yerlilik oranı yüzde 84'e yükseldi.

ASO Başkanı Seyit Ardic, "İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK 2025" sonuçlarını açıkladı. Ardic, rapora göre Ankara ve İstanbul'un 2025'te diğer tüm illerden daha net biçimde ayrıştığını, başkent in teknoloji üretiminde, İstanbul'un ise ticarileşmede liderliğini pekiştirdiğini söyledi. Ardic, Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri'nin güçlü sanayi altyapısına sahip olduğunu ancak teknoloji eşiklerinde zorlandığını ifade etti.

Sivil sektörler transfer

Teknoloji dönüşümünün tabana yayılmasında sorun olduğuna işaret eden Ardic, "İller arasındaki farkın ana nedenini, fiber altyapı, geniş bant ve dijital erişim kalitesi oluşturuyor" dedi. Ardic, Ankara'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payının yüzde 13 ile Türkiye ortalamasının çok üzerinde olduğunu söyledi. Raporun temasının "savunma teknolojileri" olarak belirlendiğine işaret eden Ardic, Türkiye'nin kilogram başına ihracat değeri 1.57 dolarken, savunma ve havacılık sektöründe bu rakamın 44 kat yükselerek 65 dolara çıktığını kaydetti.

Rapora göre Türkiye, inovasyon çıktıları ve savunma sanayi odaklı yetkinlikleriyle dünyada

Mithat Yurdakul

Ankara

dikkat çeken bir aktör konumunda yer alıyor. Savunma sanayi; yapay zeka, otonom sistemler ve ileri malzeme teknolojilerinin geliştirildiği bir teknoloji kuluçka merkezine dönüşüyor. Savunmada geline seviyenin otomotiv, sağlık ve enerji gibi sivil endüstrilere transferinin, Türkiye'nin orta gelir tuzağını aşmasında önemli rol alması öngörülüyor. Pandemi döneminde yerli çözüm cihazı üretiminde veya batarya teknolojilerinin sivil araçlara entegrasyonunda görülen başarılar, bu yayılım etkisinin somut kanıtları olarak gösteriliyor. Askeri amaçlı geliştirilen yapay zeka, otonom sistemler ve ileri malzeme teknolojilerinin otomotiv, sağlık ve enerji gibi sivil sektörler entegrasyonu için "ikili kullanımlı teknoloji merkezleri" kurulması gerektiği belirtilen raporda, şu tespitler yer aldı:

"2015-2019 ile 2020-2024 dönemleri karşılaştırıldığında, Türkiye'nin silah ihracatı yüzde 103 gibi çarpıcı bir oranda artarken, aynı dönemde silah ithalatı yüzde 33 azalmıştır. Bu makas değişimi, ülkeyi dünyanın 11. en büyük silah tedarikçisi konumuna taşıırken, stratejik bağımsızlık hedefinin de somut bir kanıtı olmuştur. Savunma ve havacılık sektörü ihracatının 2024'te 6.7 milyar dolara ve toplam mal ihracatındaki payının yüzde 2.98'e çıkması; 2025'te ise yılın ilk 10 ayında yükselişini sürdürerek toplam

%103 artış

mal ihracatındaki payının yüzde 3.44'e ulaşması

sektörün ülke ekonomisinde artık konjonktürel değil yapısal bir rol aldığını göstermektedir. Savunma sanayiinde yerlilik oranının yüzde 84'e yükselmesi sektörün yalnızca nihai platform üretiminden ibaret olmadığını; geniş tabanlı bir tedarik ekosisteminin oluştuğunu teyit etmektedir. Özellikle motor gibi kritik alt sistemlerde bu oranın yüzde 90-95 seviyelerine ulaşması, ekosistemin sürdürülebilirliğinin en önemli güvencesidir."

DÜNYADA EN ÜST SEVİYE

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün Aralık 2025 verilerine göre, dünyanın en büyük 100 savunma sanayii şirketi sıralamasında Türkiye'nin 5 firma ile tarihinin en yüksek temsil sayısına ulaştığı vurgulanan raporda, "İlk 100'deki firmaların savunma gelirleri yüzde 5.9 artarken, Türk savunma sanayii firmalarının geliri yüzde 11 büyüyerek 10.1 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Türkiye, 2024 yılı verilerine göre listedeki beş firma ile ABD, Çin ve Birleşik Krallık'ın ardından Japonya ile en çok firması bulunan dördüncü ülke konumuna yükselmiştir. Küresel pastadan yüzde 1'in üzerinde pay alan 13 ana aktör arasında yapılan kıyaslamada ise Türkiye, gelir artış hızı bakımından yedinci olarak rekabet-teki yükselişini kanıtlamıştır."

Teknolojinin de başkenti **Ankara**

Ankara Türkiye'nin yüksek teknoloji ihracatında ilk sırada yer aldı. Savunma sanayii gibi sektörlerin başkentte kümelenmesine dikkat çeken ve sıralamada etkili olduğunu söyleyen ASO Başkanı Seyit Ardıç, "Ankara'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payı yüzde 13 seviyesiyle diğer sanayi şehirlerinin ve Türkiye'nin üzerinde" dedi

Türkiye'de ilk kez **Ankara Sanayi Odası (ASO)** tarafından hazırlanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK'in 2025 yılı sonuçları açıklandı. ASO Başkanı Seyit Ardıç ASO-İLTEK'i, Türkiye'nin teknoloji navigasyonu olarak gördüklerinin belirtti.

ANKARA VE İSTANBUL DİĞER İLLERİ SOLLADI

Ardıç, **Ankara** ve İstanbul'un 2025'te diğer tüm illerden daha net biçimde ayrıştığını, başkent teknoloji üretiminde, İstanbul'un ise ticarileşmede liderliklerini pekiştirdiklerini söyledi. Ardıç, Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri'nin güçlü sanayi altyapısına sahip olduklarını ancak teknoloji eşiklerinde zorlandıklarını ifade etti.

Geçen yıl üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir alt kategoriye düştüklerini dile getiren Ardıç, dijitalleşme ve Ar-Ge'ye hız vermeyen sanayi merkezlerinin güç kaybettiklerini söyledi.

ALT TEKNOLOJİDE 18 İL BULUNUYOR

Ardıç, en alt teknoloji kategorisindeki il sayısının 16'dan 18'e çıktığını belirterek, "Bu, bize teknoloji dönüşümünün tabana yayılmasında sorun olduğunu gösteriyor. İller arasındaki farkın ana nedenini, fiber altyapı, geniş bant ve dijital erişim kalitesi oluşturuyor. Üretimi güçlü ama dijital altyapısı zayıf iller, teknolojik gelişmişlikte maalesef geri düşüyor. ASO-İLTEK 2025 sonuçları, Türkiye'nin

teknoloji üretim üssünün **Ankara** olduğunu çok açık biçimde göstermektedir. **Ankara**'yı birinci sıraya taşıyan unsur, üniversite, kamu-sanayi iş birliği, nitelikli insan kaynağı, teknoparkları, teknoloji geliştirme merkezleri ve savunma ile havacılığın bilgiyi üretime dönüştüren güçlü ekosistemidir.

Ankara'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payının yüzde 13 seviyesiyle diğer büyük sanayi illerinin ve Türkiye ortalamasının çok üzerinde gerçekleşmesi de bu dönüşümün en somut göstergelerinden biridir" diye konuştu. Ardıç, Türkiye'nin kilogram başına ihracat değerinin 1,57 dolarken, savunma ve havacılık sektöründe bu rakamın 44 kat yükselerek 65 dolara çıktığını ifade etti.

SAVUNMA SANAYİ LİDER YAPTI

Seyit Ardıç

İllerin teknolojik gelişmişlik endeksinde **Ankara** ilk sırada

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) hazırladığı İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İL-TEK 2025'e göre teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korudu. Söz konusu iki şehir, diğer illerle aralarında farkı açarak kendi liginde oluşturdur.

ASO, Türkiye'de ilk kez geçen yıl açıklanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İL-TEK'in 2025 yılı sonuçlarını açıkladı. Teknolojik gelişmişlikte **Ankara** birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korurken, bu iki şehir diğer illerle aralarında farkı açarak kendi liginde oluşturdur. 81 ilin 5 farklı alt endeksi ve 37 değişkene göre değerlendirildiği ASO-İL-TEK 2025 sonuçlarına göre **Ankara** ve İstanbul'u sırasıyla Eskişehir, Kocaeli, İzmir, Kayseri, Bursa ve Sakarya takip etti.

ASO Başkanı **Seyit Ardic**, ASO-İL-TEK 2025 sonuçlarının açıklandığı basın toplantısında Türkiye'nin teknoloji yolculuğunu ve endeks sonuçlarını değerlendirdi. Teknoloji alanında çok sayıda söylem ve stratejiye rağmen karşılaştırılabilir ve bütüncül bir haritanın eksikliğine dikkat çeken Ardic, ASO-İL-TEK'in bu ihtiyaçtan doğduğunu ifade etti. Amacın şehirleri yarıştırmak değil, kapasiteleleri ölçmek, başarıyı görünür kılmak, riskleri erkenden teşhis etmek ve Türkiye'nin yüksek katma değerli üretime geçişini hızlandırmak olduğunu vurgulayan Ardic, bu yıl ilk kez üç yıllık veri setinin analiz edildiğini belirtti. Ardic, "Hangi illerin yükseldiğini, hangilerinin yerinde saydığını veya sessizce irtifa kaybettiğini artık somut verilere bakarak net biçimde görebiliyoruz. Çünkü teknoloji tek seferlik bir sıçrama değildir. Uzun soluklu bir maratondur. Bir endeksin gerçek değeri de tam burada ortaya çıkar. Tek bir yıl size bulduğunuz noktayı gösterir zaman içindeki veri de hangi yöne gittiğinizi belirtir. **Ankara Sanayi Odası** olarak amacımız; Türkiye'nin teknoloji yolculuğunu yerel düzeye uzanan ve süreklilik taşıyan kurumsal bir hafızayla izlemek ve yön göstermektir. Bu nedenle ASO-İL-TEK'i bir yayın değil, Türkiye'nin teknoloji navigasyonu olarak görüyoruz" açıklamasında bulundu.

Teknolojinin ülkelerin gelişimini, şehirlerin yönünü ve kurumların ömrünü belirleyen ana eksen olduğunu söyleyen Ardic, birçok ülkenin teknoloji üzerine inşa edilen yeni ekonomi, ticaret, sanayi politikalarını formüle ettiğini dile getirdi.

"ANKARA VE İSTANBUL DİĞER İLLERDEN NET BİÇİMDE AYRIŞMAYA BAŞLADI"

ASO-İL-TEK 2025 sonuçlarına göre Türkiye'nin tek parça bir teknoloji ülkesi olmadığını, üç farklı teknoloji katmanından oluştuğunu belirten Ardic, "Birinci katmanda **Ankara** ve İstanbul vardır ve bu büyük iki ilimiz 2025'te diğer tüm illerden daha net biçimde ayrışmaya başlamış, kendi liginde oluşturmıştır. **Ankara** teknoloji üretiminde, İstanbul ise ticarileşmede liderliklerini pekiştirmişti" değerlendirmesi

sinde bulundu.

İkinci katmanda Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiklerinde zorlanan illerin yer aldığını söyleyen Ardic, geçen yıl üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir alt kategoriye düşmüş olmasının dikkat çekici olduğunu belirterek, "Bu tablo, güçlü üretim yapısının tek başına yeterli olmadığını, dijitalleşme ve Ar-Ge'ye hız vermeyen sanayi merkezlerinin güc kaybettiğini gösteriyor" dedi.

"ÜRETİMİ GÜÇLÜ AMA DİJİTAL ALTYAPISI ZAYIF İLLER GERİ DÜŞÜYOR"

Üçüncü katmanda ise potansiyeli olan fakat bunu harekete geçirmekte zorlanan geniş bir çeper bulunduğunu belirten Ardic, en alt teknoloji kategorisindeki il sayısının 16'dan 18'e çıkmasının teknoloji dönüşümünün tabana yayılmasında sorun olduğuna işaret ettiğini söyledi. Ardic, "Bu tablo bize Türkiye'nin teknoloji haritasında **Ankara** ve İstanbul'un ayrışmaya başladığına, diğer büyük sanayi kentlerinin ise zorlandığına işaret etmektedir. İller arasındaki farkın ana nedenini; fiber altyapı, geniş bant ve dijital erişim kalitesi oluşturuyor. Üretimi güçlü ama dijital altyapısı zayıf iller teknolojik gelişmişlikte geri düşüyor" diye konuştu.

ASO-İL-TEK 2025 sonuçlarının Türkiye'nin teknoloji üretim üssünün **Ankara** olduğunu gösterdiğini belirten Ardic, araştırma ve yenilikçilik kapasitesinde ilk sırada olan **Ankara**'nın teknoloji üretiminde liderliğini güçlendirdiğine dikkat çekti.

"SAVUNMA SANAYİİ TEKNOLOJİ ATILIMI İÇİN KUVVETLİ BİR KALDIRAÇ"

Ardic, ASO-İL-TEK 2025'in temasını "Savunma Teknolojileri" olarak belirlediklerini ifade ederek, savunma sanayinin yalnızca güvenlik alanı olmadığına, ekonominin yenilik ve teknoloji atılımı için kuvvetli bir kaldıraç görevi üst-

lendisine dikkat çekti. **Ankara**'nın savunma sanayiindeki birikiminin, elektronik, yazılım, havacılık ve uzay gibi birçok alana yayılan çarpan etkisi ürettiğini söyleyen Ardic, şöyle devam etti:

"Türkiye'nin kilogram başına ihracat değeri 1,57 dolar iken, savunma ve havacılık sektöründe bu rakam tam 44 kat yükselerek 65 dolara çıkmaktadır. Bu nedenle **Ankara**'da geliştirilen teknoloji yalnızca belirli bir sektörü değil; Türkiye'nin yüksek katma değerli üretim kapasitesini bütünüyle ileri taşımaktadır. Bu başarıyı sürdürülebilir kılmak için yeni bir perspektife daha ihtiyacımız var. Teknolojiyi üretmek kadar, insan kaynağını çekmek ve elde tutmak da kritik hale gelmiştir. Endeks sonuçları, **Ankara**'nın yetenek havuzunu genişletmesi ve yaşam kalitesi unsurlarını güçlendirmesi gerektiğini de açık biçimde işaret etmektedir. **Ankara**'nın teknoloji liderliği doğru adımlarla desteklendiğinde Türkiye'nin geleceğini belirleyecek en kritik kaldıraçlardan biri olacaktır."

"ANKARA DERİN TEKNOLOJİNİN, İSTANBUL İSE DİJİTAL ALTYAPININ MERKEZİDİR"

Türkiye'nin teknoloji omurgasını oluşturan **Ankara** ve İstanbul'un güçlerini farklı başlıklardan aldığını ve birbirlerinin tamamlayıcısı olduğunu söyleyen Ardic, "**Ankara** araştırmanın, savunma sanayinin ve derin teknolojinin, İstanbul ise dijital altyapının, finansın ve küresel bağlantıların merkezidir" dedi.

Ardic, bu iki merkezde üretilen teknoloji gücünün Anadolu'ya yayılmayı gerektiğini vurgulayarak, "ASO-İL-TEK'in en kritik uyarılarından biri burada ortaya çıkıyor. Kocaeli, Eskişehir, Bursa ve İzmir gibi güçlü sanayi merkezlerimiz, dijitalleşme, Ar-Ge ve teknoloji çikiltarı aynı anda ilerlemesize, irtifa kaybının kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. Dün bizi taşıyan sanayi modeli, yarının teknoloji yarışında tek başına yeterli olmayacak. Bu bir mevcut sanayi yapısı veya po-

litikası eleştirisi değildir. Sanayimizi daha güçlü bir geleceğe hazırlama çağrısıdır" değerlendirmesini yaptı.

"KAYSERİ'NİN PATENT, TASARIM VE TEKNOLOJİ TESCİLLERİNDEKİ PERFORMANSI, ANADOLU'DAN GÜÇLÜ BİR TEKNOLOJİ MESAJI VERMEKTE"

ASO-İL-TEK sonuçlarının umut veren örnekler de sunduğunu ve Kayseri'nin bunlardan biri olduğunu belirten Ardic, "Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermektedir. Doğru ekosistem kurduğunda Anadolu'nun yüksek teknoloji ligine çıkabileceğini göstermektedir" şeklinde konuştu.

"TÜRKİYE'NİN SORUNU TEKNOLOJİ EKSİKLİĞİ DEĞİL, TEKNOLOJİDE EŞİK ATLAYAMAMAK"

ASO-İL-TEK sonuçlarının her-kesse bulunduğu yerden daha ileriye gitme mesajı verdiğini söyleyen Ardic, politika yapıcılara, iş dünyasına, üniversitelere şu mesajı verdi:

"Tek tip teşvik anlayışı artık yeterli değildir. İl bazında veri temelli ve hedefli sanayi politikalarına ihtiyacımız vardır. Geleneksel üretim hâlâ değerli ama dijitalleşme ve yenilikle desteklenmezse rekabetçi olamayız. Üniversitelerin bilgi üretmesi çok kıymetlidir. Ama o bilgi şehirle ve sanayile buluşmadıkça beklenen dönüşüm gerçekleşmez. Türkiye'nin sorunu teknoloji eksikliği değildir, teknolojiye eşik atlayamamaktır. Teknolojik dönüşüm bir merdivendir. Doğru basamağa basmazsanız düşersiniz. Raporumuz, bu merdivenin hangi basamaklarının sağlam, hangilerinin onarım istediğini gösteriyor. **Ankara Sanayi Odası** olarak biz ülkemizin teknoloji yolculuğunun sadece yeni girişimlerle değil, mevcut sanayinin dönüşümüyle hedefine varacağına inanıyoruz."İha

İLLERİN TEKNOLOJİK GELİŞİMİŞLİK ENDEKSİ AÇIKLANDI

Kayseri güçlü bir teknoloji mesajı veriyor

KAYSERİ İLK 10'DA

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) hazırladığı İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-ILTEK 2025'e göre teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci oldu. Söz konusu iki şehir, diğer illerle aralarında farkı açarken Kayseri 6. Sırada yer aldı. Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, "Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermekte" dedi.

>> 6.SAYFADA

KAYSERİ İLK 10'DA

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) hazırladığı İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK 2025'e göre teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci oldu. Söz konusu iki şehir, diğer illerle aralarında farkı açarak kendi ligini de oluştururken Kayseri 6. Sırada yer aldı. Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, "Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermekte" dedi.

ASO, Türkiye'de ilk kez geçen yıl açıklanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK'in 2025 yılı sonuçlarını açıkladı. Teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korurken, bu iki şehir diğer illerle aralarında farkı açarak kendi ligini oluşturdu. 81 ilin 5 farklı alt endeks ve 37 değişkene göre değerlendirildiği ASO-İLTEK 2025 sonuçlarına göre Ankara ve

İstanbul'u sırasıyla Eskişehir, Kocaeli, İzmir, Kayseri, Bursa ve Sakarya takip etti.

İkinci katmanda Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiklerinde zorlanan illerin yer aldığını söyleyen ASO Başkanı Seyit Ardic,

Kayseri güçlü bir teknoloji mesajı veriyor

geçen yıl üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir alt kategoriye düşmüş olmasının dikkat çekici olduğunu belirterek, "Bu tablo, güçlü üretim yapısının tek başına yeterli olmadığını, dijitalleşme ve Ar-Ge'ye hız vermeyen sanayi merkezlerinin güç kaybettiğini gösteriyor" dedi.

ASO-İLTEK sonuçlarının umut veren örnekler de sunduğunu ve Kayseri'nin bunlardan biri olduğunu belirten Ardic, "Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermektir. Doğru ekosistem kurduğunda Anadolu'nun yüksek teknoloji ligine çıkabileceğini göstermektedir" şeklinde konuştu. İHA

ANKARA AÇIK ARA LİDER

Ankara Sanayi Odası'nın açık-
ladığı **ASO-İL-
TEK 2025** rapo-
ru, Türkiye'nin
teknoloji harita-
sında denge-
lerin değişti-
ğini ortaya ko-
yarken, **Anka-
ra'nın** yüksek
teknoloji üreti-
minde ülkenin
açık ara lideri
konumuna
yükseldiğini
gözler önüne
serdi.

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) illerin teknolojik gelişmişlik düzeyini ölçen **ASO-İL-TEK 2025** Endeksi sonuçları açıklandı. Rapora göre Türkiye'nin teknoloji haritasında **Ankara** ve İstanbul diğer illerden belirgin biçimde ayrışırken, başkent **Ankara** teknoloji üretiminde ülkenin açık ara lideri konumuna yükseldi. **ASO** Başkanı **Seyit Ardic**, sonuçların Türkiye'nin teknoloji yolculuğuna net bir fotoğraf sunduğunu belirterek, "**ASO-İL-TEK 2025** sonuçları, Türkiye'nin teknoloji üretim üssünün **Ankara** olduğunu çok açık biçimde göstermektedir" dedi.

ANKARA ÜRETİMDE ÖN PLANA ÇIKIYOR

ASO tarafından bu yıl üçüncü kez hazırlanan endeks, ilk kez 2022 verilerini de kapsayacak şekilde üç yıllık karşılaştırmalı analiz içeriyor. Ardic, raporun her ili ayrı bir teknoloji oyuncusu olarak ele aldığını vurgulayarak, **Ankara**'nın teknoloji üretiminde, İstanbul'un ise ticarileşme ve küresel bağlantılarda liderliğini pekiştirdiğini söyledi. Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip illerin ise teknoloji eşiklerinde zorlandığına dikkat çeken Ardic, dijitalleşme ve AR-GE yatırımlarını hızlandıramayan sanayi kentlerinin geriye düştüğünü ifade etti. Geçen yıl üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir

alt kategoriye gerilemesi de bu duruma örnek gösterildi.

TEKNOLOJİ DÖNÜŞÜMÜ TABANA YAYILMIYOR

Rapora göre en alt teknoloji kategorisinde yer alan 16'dan 18'e çıktı. Ardic, "Bu artışın teknoloji dönüşümünün ülke geneline yeterince yayılamadığını gösterdiğini belirterek, iller arasındaki farkın temel nedeninin dijital altyapı, fiber ağlar ve geniş bant erişim kalitesi olduğunu" söyledi. "Üretimi güçlü ancak dijital altyapısı zayıf olan iller, teknolojik gelişmişlikte geri düşüyor" diyen Ardic, **Ankara**'nın ise üniversite-kamu-sanayi işbirliği, nitelikli insan kaynağı, teknoparklar ve savunma-havacılık başta olmak üzere derin teknoloji kapasitesi sayesinde öne çıktığını vurguladı.

YÜKSEK TEKNOLOJİ İHRACATINDA ANKARA FARKI

Ankara'nın toplam ihracatı içinde yüksek teknoloji payının yüzde 13 seviyesine ulaştığını belirten Ardic, bu oranın hem Türkiye ortalamasının hem de diğer büyük sanayi illerinin oldukça üzerinde olduğunu dikkat çekti. Bu tablonun, AR-GE'nin yenilikçiliğe, yenilikçiliğin ise ihracata ve katma değere dönüştürülebildiğini gösterdiğini ifade etti.

SAVUNMA TEKNOLOJİLERİ RAPORUN ODAĞINDA

ASO-İL-TEK 2025'in bu yılki teması "savunma teknolojileri" oldu. Türkiye'nin kilogram başına ihracat değerinin ortalama 1,57 dolar olduğunu hatırlatan Ardic, savunma ve havacılık sektöründe bu rakamın 65 dolara çıktığını, yani yaklaşık 44 kat artış sağlandığını söyledi.

Ankara'nın savunma sanayisindeki birikiminin elektronik, yazılım, havacılık ve uzay gibi alanlara da yayılan güçlü bir çarpan etkisi oluşturduğunu belirten Ardic, bu durumun Türkiye'nin yüksek katma değerli üretim kapasitesini ileri taşıdığını kaydetti.

ANADOLU'DAN TEKNOLOJİ MESAJI

Raporda Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescilleriyle dikkat çektiğini belirten Ardic, doğru ekosistem kurulduğunda Anadolu kentlerinin de yüksek teknoloji ligine çıkabileceğini söyledi. Bursa ve Sakarya'nın geleneksel sektörlerde öne çıktığı, Antalya ve Muğla'nın ise yaşam kalitesi avantajlarını henüz AR-GE ve teknoloji çıkışına yeterince dönüştüremediği vurgulandı. **ASO** Genel Sekreteri Mehmet Cansız da toplantıda endeks sonuçlarına ilişkin detaylı bir sunum yaparak, üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesinin teknoloji dönüşümünde kritik rol oynadığını ifade etti. **HABER MERKEZİ**

İllerin teknolojik gelişmişlik endeksinde İlk sırada Ankara, ikinci sırada İstanbul yer aldı

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) hazırladığı İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK 2025'e göre teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korudu. Söz konusu iki şehir, diğer illerle aralarında farkı açarak kendi ligini de oluşturdu.

ASO, Türkiye'de ilk kez geçen yıl açıklanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK'in 2025 yılı sonuçlarını açıkladı. Teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korurken, bu iki şehir diğer illerle aralarında farkı açarak kendi ligini oluşturdu. 81 ilin 5 farklı alt endeks ve 37 de-ğişkene göre değerlendirildiği ASO-İLTEK 2025 sonuçlarına göre Ankara ve İstanbul'u sırasıyla Eskişehir, Kocaeli, İzmir, Kayseri, Bursa ve Sakarya takip etti.

ASO Başkanı Seyit Ardic, ASO-İLTEK 2025 sonuçlarının açıklandığı basın toplantısında Türkiye'nin teknoloji yolculuğunu ve endeks sonuçlarını değerlendirdi. Teknoloji alanında çok sayıda söylem ve stratejiye rağmen karşılaşılabilecek ve bütüncül bir haritanın eksikliğine dikkat çeken Ardic, ASO-İLTEK'in bu ihtiyaçtan doğduğunu ifade etti. Amacın şehirleri yarıştırmak değil, kapasiteleri ölçmek, başarıyı görünür kılmak, riskleri erkenden teşhis etmek ve Türkiye'nin yüksek katma değerli üretime geçişini hızlandırmak olduğunu vurgulayan Ardic, bu yıl ilk kez üç yıllık veri setinin analiz edildiğini belirtti. Ardic, "Hangi illerin yükseldiğini, hangilerinin yerinde saydığı veya sessizce irtifa kaybettiğini artık somut verilere bakarak net biçimde görebiliyoruz. Çünkü teknoloji tek seferlik bir sıçrama değildir. Uzun soluklu bir maratondur. Bir endeksin gerçek değeri de tam burada ortaya çıkar. Tek bir yıl size bulunduğunuz noktayı gösterir zaman içindeki veri de hangi yöne gittiğinizi belirtir. Ankara Sanayi Odası olarak amacımız; Türkiye'nin teknoloji yolculuğunu yerel düzeye uzanan ve süreklilik taşıyan kurumsal bir hafızayla izlemek ve yön göstermektir. Bu nedenle ASO-İLTEK'i bir yayın değil, Türkiye'nin teknoloji navigasyonu olarak görüyoruz" açıklamasında bulundu.

Teknolojinin ülkelerin gelişimini, şehirlerin yönünü ve kurumların ömrünü belirleyen ana eksen olduğunu söyleyen Ardic, birçok ülkenin teknoloji üzerine inşa edilen yeni ekonomi, ticaret, sanayi politikalarını formüle ettiğini dile getirdi.

"Ankara ve İstanbul diğer illerden net biçimde ayrılmaya başladı"

ASO-İLTEK 2025 sonuçlarına göre Türkiye'nin tek parça bir teknoloji ülkesi olmadığını, üç farklı teknoloji katmanından oluştuğunu belirten Ardic, "Birinci katmanda Ankara ve İstanbul vardır ve bu büyük iki ilimiz 2025'te diğer tüm illerden daha net biçimde ayrılmaya başlamış, kendi ligini oluşturmuştur. Ankara teknoloji üretiminde, İstanbul ise ticarileşmede liderliklerini pekiştirmiştir" değerlendirmesinde bulundu.

İkinci katmanda Kocaeli, Eskişehir, Bursa, İzmir ve Kayseri gibi güçlü sanayi altyapısına sahip ancak teknoloji eşiklerinde zorlanan illerin yer aldığını söyleyen Ardic, geçen yıl üst ligde yer alan Eskişehir ve Kocaeli'nin bir alt kategoriye düşmüş olmasının dikkat çekici olduğunu belirterek, "Bu tablo, güçlü üretim yapısının tek başına yeterli olmadığını, dijitalleşme ve Ar-Ge'ye huz vermeyen sanayi merkezlerinin güç kaybettiğini gösteriyor" dedi.

"Üretimi güçlü ama dijital altyapısı zayıf iller geri düşüyor"

Üçüncü katmanda ise potansiyeli olan fakat bunu harekete geçirmekte zorlanan geniş bir çeper bulunduğunu belirten Ardic, en alt teknoloji kategorisindeki il sayısının 16'dan 18'e çıkmasının teknoloji dönüşümünün tabana yayılmasında sorun olduğuna işaret ettiğini söyledi. Ardic, "Bu tablo bize Türkiye'nin teknoloji haritasında Ankara ve İstanbul'un ayrılmaya başladığına, diğer büyük sanayi kentlerinin ise zorlandığına işaret etmektedir. İller arasındaki farkın ana nedeni; fiber altyapı, geniş bant ve dijital erişim kalitesi oluyor. Üretimi güçlü ama dijital altyapısı zayıf iller teknolojik gelişmişlikte geri düşüyor" diye konuştu.

ASO-İLTEK 2025 sonuçlarının Türkiye'nin

teknoloji üretim üssünün Ankara olduğunu gösterdiğini belirten Ardic, araştırma ve yeniliklik kapasitesinde ilk sırada olan Ankara'nın teknoloji üretiminde liderliğini güçlendirdiğine dikkat çekti.

"Savunma sanayii teknoloji atılımı için kuvvetli bir kaldıraç"

Ardic, ASO-İLTEK 2025'in temasını "Savunma Teknolojileri" olarak belirlediklerini ifade ederek, savunma sanayiinin yalnızca güvenlik alanı olmadığını, ekonominin yenilik ve teknoloji atılımı için kuvvetli bir kaldıraç görevi üstlendiğine dikkat çekti. Ankara'nın savunma sanayindeki birikiminin, elektronik, yazılım, havacılık ve uzay gibi birçok alana yayılan çarpan etkisi ürettiğini söyleyen Ardic, şöyle devam etti:

"Türkiye'nin kilogram başına ihracat değeri 1,57 dolar iken, savunma ve havacılık sektöründe bu rakam tam 44 kat yükselerek 65 dolara çıkmaktadır. Bu nedenle Ankara'da geliştirilen teknoloji yalnızca belirli bir sektörü değil, Türkiye'nin yüksek katma değerli üretim kapasitesini bütünüyle ileri taşımaktadır. Bu başarıyı sürdürülebilir kılmak için yeni bir perspektife daha ihtiyacımız var. Teknolojiyi üretmek kadar, insan kaynağını çekmek ve elde tutmak da kritik hale gelmiştir. Endeks sonuçları, Ankara'nın yetenek havuzunu genişletmesi ve yaşam kalitesi unsurlarını güçlendirmesi gerektiğini de açık biçimde işaret etmektedir. Ankara'nın teknoloji liderliği doğru adımlarla desteklendikçe Türkiye'nin geleceğini belirleyecek en kritik kaldıraçlardan biri olacaktır."

"Ankara derin teknolojinin, İstanbul ise dijital altyapının merkezidir"

Türkiye'nin teknoloji omurgasını oluşturan Ankara ve İstanbul'un güçlerini farklı başlıklardan aldığını ve birbirlerinin tamamlayıcısı olduğunu söyleyen Ardic, "Ankara araştırmanın, savunma sanayiinin ve derin teknolojinin, İstanbul ise dijital altyapının, finansın ve küresel bağlantıların merkezidir" dedi.

Ardic, bu iki merkezde üretilen teknoloji gücünün Anadolu'ya yayılmayı gerektiğini vurgulayarak, "ASO-İLTEK'in en kritik uyarılarından biri burada ortaya çıkıyor. Kocaeli, Eskişehir, Bursa ve İzmir gibi güçlü sanayi merkezlerimiz, dijitalleşme, Ar-Ge ve teknoloji kıtlarını aynı anda ilerletme, irtifa kaybının kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. Dün bizi taşıyan sanayi modeli, yarının teknoloji yarışında tek başına yeterli olmayacak. Bu bir mevcut sanayi yapısı veya politikası eleştirisi değildir. Sanayimizi daha güçlü bir geleceğe hazırlama çağrısıdır" değerlendirmesini yaptı.

"Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermekte"

ASO-İLTEK sonuçlarının umut veren örnekler de sunduğunu ve Kayseri'nin bunlardan biri olduğunu belirten Ardic, "Kayseri'nin patent, tasarım ve teknoloji tescillerindeki performansı, Anadolu'dan güçlü bir teknoloji mesajı vermektedir. Doğru ekosistem kurduğunda Anadolu'nun yüksek teknoloji ligine çıkabileceğini göstermektedir" şeklinde konuştu.

"Türkiye'nin sorunu teknoloji eksikliği değil, teknolojiye eşik atlayamamak"

ASO-İLTEK sonuçlarının herkese bulunduğu yerden daha ileriye gitme mesajı verdiğini söyleyen Ardic, politika yapıcılara, iş dünyasına, üniversitelere şu mesajı verdi:

"Tek tip teşvik anlayışı artık yeterli değildir. İl bazında veri temelli ve hedefli sanayi politikalarına ihtiyacımız vardır. Geleneksel üretim hâli değerli ama dijitalleşme ve yenilikle desteklenemez rekabetçi olamaz. Üniversiteler bilgi üretmesi çok kıymetlidir. Ama o bilgi şehir ve sanayile buluşmadıkça beklenen dönüşüm gerçekleşmez. Türkiye'nin sorunu teknoloji eksikliği değildir, teknolojiye eşik atlayamamaktır. Teknolojik dönüşüm bir merdivendir. Doğru basamağa basmazsanız düşersiniz. Raporumuz, bu merdivenin hangi basamaklarını sağladığını, hangilerinin onarım istediğini gösteriyor. Ankara Sanayi Odası olarak biz ülkemizin teknoloji yolculuğunun sadece yeni girişimlerle değil, mevcut sanayinin dönüşümüyle hedefine varacağına inanıyoruz."

Kaynak: İHA

'ASO-İLTEK Türkiye'nin teknoloji navigasyonudur'

ANKARA Sanayi Odası'nın (ASO) hazırladığı İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi ASO-İLTEK 2025'e göre teknolojik gelişmişlikte Ankara birinci, İstanbul ise ikinci sıradaki yerini korudu. Söz konusu iki şehir, diğer illerle aralarında farkı açarak kendi ligini de oluşturdu. ■ İHA

Kocaeli Teknolojik Gelişmişlikte 4. Sıradaki Yerini Korudu

Ankara Sanayi Odası (ASO) tarafından hazırlanan İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi (ASO-İLTEK) 2025 sonuçları açıklandı. Türkiye genelinde yapılan değerlendirmede Kocaeli, teknolojik gelişmişlik sıralamasında Türkiye dördüncüsü oldu.

81 ilin; araştırma ve yenilikçilik, sektörel yapı, dijital altyapı ve iş gücü gibi 37 farklı değişkene göre incelendiği raporda, Kocaeli sanayi altyapısındaki gücünü bir kez daha

tescilledi. Genel sıralamada Ankara birinci, İstanbul ikinci, Eskişehir ise üçüncü sırada yer alırken; Kocaeli bu illeri takip ederek teknoloji odaklı üretimdeki ağırlığını sürdürdü.

"TEKNOLOJİ EŞİĞİNDE ZORLANMA" UYARISI

Raporun detaylarını paylaşan ASO Başkanı Seyit Ardic, Kocaeli'nin de içinde bulunduğu güçlü sanayi kentlerine yönelik önemli bir tespit bu-

lundu. Ankara ve İstanbul'un kendi ligini oluşturarak diğer illerden ayrıştığını belirten Ardic, Kocaeli, Eskişehir ve Bursa gibi illerin "ikinci katmanda" yer aldığını ifade etti. İLK 5 ŞEHİR (Genel Sıralama):

1. Ankara
2. İstanbul
3. Eskişehir
4. Kocaeli
5. İzmir

HABER MERKEZİ